

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.2.2016.
COM(2016) 53 final

2016/0031 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi mehanizma razmjene informacija s obzirom na međuvladine sporazume i neobvezujuće instrumente između država članica i trećih zemalja u području energetike te stavljanju izvan snage Odluke br. 994/2012/EU

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2016) 27 final}

{SWD(2016) 28 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi i ciljevi prijedloga

U Strategiji energetske unije (COM(2015) 80) navodi se: „Važan element u osiguravanju energetske sigurnosti (osobito opskrbi plinom) je potpuna usklađenost sporazuma koji se odnose na kupnju energije od trećih zemalja sa zakonodavstvom EU-a.” Usto, Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 19. ožujka 2015. pozvalo na „osiguravanje potpune sukladnosti s pravom EU-a svih sporazuma o kupnji plina od vanjskih dobavljača, posebno jačanjem transparentnosti takvih sporazuma i usklađenosti s odredbama EU-a o energetske sigurnosti”.

Mehanizam razmjene informacija s obzirom na međuvladine sporazume između država članica i trećih zemalja u području energetike uspostavljen je Odlukom Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012., koja je stupila na snagu 17. studenoga 2012. (Odluka o međuvladinim sporazumima)¹. Glavno je obilježje tog mehanizma to što Komisija provjerava usklađenost međuvladinih sporazuma nakon što država članica i treća zemlja sklope takve sporazume.

Komisija je od 2012. stekla važno iskustvo u provedbi tog mehanizma. Općenito, prema analizama iz procjene učinka revizije Odluke o međuvladinim sporazumima te iz izvješća Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni Odluke o međuvladinim sporazumima, Komisija procjenjuje da, iako je postojeći sustav koristan za primanje informacija o postojećim međuvladinim sporazumima i utvrđivanje problema koje oni predstavljaju u pogledu svoje usklađenosti sa zakonodavstvom EU-a, on nije dovoljan za rješavanje takvih neusklađenosti. Konkretno, u samoj Strategiji energetske unije navodi se: „U praksi, vidjeli smo da je vrlo teško ponovno pregovarati o takvim sporazumima. Stajališta potpisnika već su utvrđena, a to stvara politički pritisak protiv izmjene bilo kojeg aspekta sporazuma.”

Stoga bi se uključivanjem Komisije prije nego što država članica i treća zemlja sklope takve sporazume dobila važna dodana vrijednost jer bi se riješio potencijalan nesklad između obveza država članica na temelju međunarodnog ugovornog prava i obveza na temelju zakonodavstva EU-a.

U tom kontekstu revizija Odluke o međuvladinim sporazumima ima dva glavna cilja:

1. osigurati usklađenost međuvladinih sporazuma sa zakonodavstvom EU-a kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i povećala energetska sigurnost EU-a te
2. povećati transparentnost međuvladinih sporazuma kako bi se povećale ekonomičnost opskrbe energijom u EU-u i solidarnost među državama članicama.

Usklađenost s postojećim odredbama politike u tom području politike

Prijedlog je usklađen s nizom mjera donesenih na razini EU-a radi poboljšanja funkcioniranja energetskog tržišta EU-a i povećanja opskrbe energijom u EU-u.

Revizija sadašnje Odluke o međuvladinim sporazumima dio je rezultata Strategije energetske unije donesene u veljači 2015. kojom su postavljeni opći kontekst i struktura upravljanja za obnovljenu energetske politiku EU-a.

¹ Odluka br. 994/2012 (EU) o uspostavi mehanizma razmjene informacija s obzirom na međuvladine sporazume između država članica i trećih zemalja u području energetike

U akcijskom planu Strategije energetske unije predviđa se niz mjera za poboljšanje energetske sigurnosti EU-a. Ovaj bi prijedlog stoga trebalo promatrati u kontekstu drugih inicijativa, uključujući reviziju Uredbe o sigurnosti opskrbe plinom². Odluka o međuvladinim sporazumima usko je povezana s Uredbom o sigurnosti opskrbe plinom, ali je područje primjene mehanizma razmjene informacija koji se njome uspostavlja šire. U Odluci o međuvladinim sporazumima takav se sporazum definira kao „svaki pravno obvezujući sporazum između jedne ili više država članica i jedne ili više trećih zemalja koji utječe na rad ili funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta ili na sigurnost energetske opskrbe u Uniji”. Odluka o međuvladinim sporazumima stoga se primjenjuje na sve međuvladine sporazume o opskrbi i infrastrukturi povezane s energetskom robom, osobito plinom, naftom i električnom energijom. Nisu obuhvaćeni jedino međuvladini sporazumi koji se odnose na područje primjene Ugovora o Euratomu. Za takve se sporazume člankom 103. Ugovora o Euratomu predviđa posebni *ex ante* postupak.

Područje primjene Odluke o međuvladinim sporazumima ne obuhvaća trgovinske ugovore među gospodarskim subjektima³. Ovim se prijedlogom područje primjene odluke o međuvladinim sporazumima ne proširuje na trgovinske ugovore povezane s međuvladinim sporazumima jer su trgovinski ugovori o opskrbi plinom, kao što je navedeno u Strategiji energetske unije, obuhvaćeni prijedlogom revizije Uredbe o sigurnosti opskrbe plinom.

Usklađenost s drugim politikama Unije

Prijedlogom se ne pridonosi samo energetskej politici EU-a. Njime se osigurava usklađenost međuvladinih sporazuma sa zakonodavstvom EU-a pa se njime pridonosi i politikama u drugim područjima zakonodavstva Unije, kao što su unutarnje tržište, tržišno natjecanje i javna nabava.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

Pravna osnova

Ciljevi ovog prijedloga, koji su prethodno navedeni, u skladu su sa sljedećim ciljevima Ugovora EU-a:

- osigurati sigurnost opskrbe energijom u Uniji (članak 194. stavak 1. točka (b) UFEU-a),
- uspostaviti funkcionalno unutarnje energetske tržište, u duhu solidarnosti među državama članicama (članak 3. stavak 3. TEU-a; članak 194. stavak 1. UFEU-a).

Članak 194. UFEU-a stoga je pravna osnova za predloženu revidiranu Odluku o međuvladinim sporazumima jer su sadašnju Odluku donijeli Parlament i Vijeće 25. listopada 2012.

Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Nužnost djelovanja EU-a: pravna je osnova za reviziju Odluke o međuvladinim sporazumima članak 194. UFEU-a. Odluka o međuvladinim sporazumima donesena je 2012. na toj osnovi,

² Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010 (ref. XXX)

³ U uvodnoj izjavi 7. Odluke o međuvladinim sporazumima naglašava se da se tom Odlukom ne stvaraju obveze s obzirom na sporazume između gospodarskih subjekata. U toj se uvodnoj izjavi navodi i da države članice mogu dobrovoljno obavijestiti Komisiju o trgovinskim sporazumima na koje se izričito upućuje u međuvladinim sporazumima.

uz poštovanje načela supsidijarnosti. Međutim, uvede li Komisija obveznu *ex-ante* provjeru, promijenila bi se Odluka o međuvladinim sporazumima. Ta bi promjena značila prebacivanje zadaća s država članica na EU. Kao što je prethodno objašnjeno, iskustvo je pokazalo da procjena koju vrše države članice nije dovoljna ni zadovoljavajuća za osiguravanje usklađenosti međuvladinih sporazuma sa zakonodavstvom EU-a te da uzrokuje pravnu nesigurnost. Prethodnim uključivanjem Komisije dobila bi se ključna dodana vrijednost za rješavanje problema (osobito nesklada između obveza država članica na temelju međunarodnog ugovornog prava i na temelju zakonodavstva EU-a).

Dodana vrijednost za EU: progresivna integracija energetske infrastrukture i tržišta, zajedničko oslanjanje na vanjske dobavljače te potreba za osiguravanjem solidarnosti u vrijeme krize ukazuju na to da se temeljne političke odluke o energiji ne bi trebale donositi isključivo na nacionalnoj razini bez uključivanja susjednih zemalja i EU-a. Odluka o međuvladinim sporazumima obuhvaća i vanjsku dimenziju (jer uključuje sporazume s trećim zemljama) i unutarnje tržište (jer neusklađene odredbe kao što su klauzule o odredištu imaju negativan učinak na slobodan protok energenata na unutarnjem tržištu). Stoga je jačanje suradnje i transparentnosti na razini EU-a u okviru ovog prijedloga nedvojbeno dodana vrijednost.

Proporcionalnost

Ciljevi su ovog prijedloga sljedeći:

1. osigurati usklađenost međuvladinih sporazuma sa zakonodavstvom Unije kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i povećala energetska sigurnost EU-a te
2. povećati transparentnost međuvladinih sporazuma kako bi se povećala ekonomičnost opskrbe energijom u EU-u i solidarnost među državama članicama.

Za ostvarivanje tih ciljeva u načelu se predlaže kombinacija modela fakultativnih klauzula i *ex-ante* procjene međuvladinih sporazuma prije njihova potpisivanja. Kao što je objašnjeno u procjeni učinka revizije Odluke o međuvladinim sporazumima, zadržavanje sadašnjeg sustava ne bi bilo učinkovito. Konkretno, ni jedan međuvladin sporazum koji je Komisija proglasila problematičnim nije raskinut.

Slično tome, u procjeni učinka zaključuje se da bi mogućnost razvijanja modela obveznih klauzula mogla pomoći državama članicama da se izbjegne neusklađenost sa zakonodavstvom Unije, ali da širok raspon situacija i poslovnih modela u području primjene Odluke o međuvladinim sporazumima neće dopustiti razvijanje dovoljno preciznih modela da se dobije pravna sigurnost i zamijeni dubinska *ex-ante* procjena konačnog nacrt teksta. Nadalje, ovisno o poziciji i pregovaračkoj snazi treće zemlje, država članica možda ne uspije uvrstiti poseban model klauzule u međuvladin sporazum.

U procjeni učinka stoga se zaključuje da je mogućnost obvezne *ex-ante* provjere najblaži pristup za izbjegavanje neusklađenosti međuvladinih sporazuma.

Odabir instrumenta

Postojeći zakonodavni akt u tom području je Odluka o međuvladinim sporazumima. Ovim se prijedlogom nastoje učvrstiti i proširiti mjere i postupci predviđeni postojećom Odlukom. Stoga je kao instrument bilo primjereno odabrati odluku. Uzimajući u obzir broj i opseg novih elemenata nacrtom Odluke predlaže se stavljanje izvan snage i zamjena postojeće Odluke br. 994/2012/EU umjesto izmjene postojećih odredbi.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

Ex post evaluacije / provjere prikladnosti postojećeg zakonodavstva

Ovaj se prijedlog temelji na iskustvu koje je Komisija stekla u provedbi Odluke o međuvladinim sporazumima od njezina stupanja na snagu 17. studenoga 2012. te koja je analizirana u Izvješću o evaluaciji priloženom procjeni učinka revizije Odluke o međuvladinim sporazumima i u Izvješću Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni sadašnje Odluke o međuvladinim sporazumima.

U pogledu učinkovitosti Odluke o međuvladinim sporazumima, u tim se izvješćima zaključuje da njezine sadašnje odredbe (osobito *ex-post* priroda provjera usklađenosti utvrđenih Odlukom) nisu rezultirale preoblikovanjem sklopljenih neusklađenih međuvladinih sporazuma u usklađene te nisu izravno utjecale na pregovore država članica s trećim zemljama. Točnije, Komisiji nikad nije dobrovoljno podnesen ni jedan nacrt međuvladina sporazuma na *ex-ante* provjeru. Stoga se Odluka o međuvladinim sporazumima u svojem sadašnjem obliku ne smatra učinkovitom.

U izvješćima se zaključuje i da, općenito gledano, troškove povezane sa sadašnjom Odlukom opravdavaju koristi koje se njome predviđaju jer se štiti funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta te se doprinosi sigurnosti opskrbe. Međutim, Odluka o međuvladinim sporazumima mogla bi biti učinkovitija da se provjere usklađenosti vrše *ex-ante* (umjesto *ex-post*, što je sad slučaj). Time bi se uvelike povećala pravna sigurnost te izbjegli troškovi i za države članice i za Komisiju.

Nadalje, iz izvješća je jasno da će međuvladini sporazumi i dalje imati ključnu ulogu u energetskom sektoru EU-a. Odluka o međuvladinim sporazumima stoga je relevantna, ali se treba prilagoditi nestalnoj prirodi opskrbe energijom i energetskih pravaca. Naglašava se i jasna dodana vrijednost Odluke o međuvladinim sporazumima za EU jer se povećavaju suradnja i transparentnost na razini EU-a te se doprinosi sigurnosti opskrbe i funkcioniranju unutarnjeg energetskog tržišta.

Općenito, u izvješćima se zaključuje da postupci utvrđeni sadašnjom Odlukom o međuvladinim sporazumima nisu u potpunosti primjereni, pri čemu je glavni postupovni problem u tom smislu *ex-post* priroda provjera usklađenosti u okviru sadašnjeg sustava, što je rezultat teških međuinstitucijskih pregovora prilikom donošenja Odluke 2012.

U ovom se prijedlogu pristupa utvrđenim nedostacima.

Savjetovanja s dionicima

Javna savjetovanja održana su između 28. srpnja i 22. listopada 2015. Komisija je primila oko 25 odgovora dionika, uključujući države članice i nekoliko udruženja (udruženja regulatora i udruženja iz industrije), a broj odgovora na savjetovanje može se smatrati zadovoljavajućom.

Svi sudionici javnih savjetovanja naglasili su važnost međuvladinih sporazuma za sigurnost opskrbe energijom i pravilno funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta. U pogledu potrebe za poboljšanjem sustava uspostavljenog Odlukom o međuvladinim sporazumima i načina na koji se to najbolje može postići, mišljenja sudionika bila su podijeljena:

potpuno izvješće o rezultatima tog javnog savjetovanja priloženo je procjeni učinka revizije Odluke o međuvladinim sporazumima, a odgovori koji nisu povjerljive prirode objavljeni su na web-mjestu Komisije⁴.

Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Informacije povezane s provedbom Odluke o međuvladinim sporazumima djelomično su povjerljive, zbog nekih odredbi same Odluke (članak 4. – Povjerljivost) ili zbog određenih iznimki utvrđenih Uredbom 1049/2001⁵ o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (članak 4. stavak 1. točka (a) treća alineja – Zaštita međunarodnih odnosa, članak 4. stavak 5. – Zahtjev države članice da se bez njezine prethodne suglasnosti ne objavi dokument koji potječe iz te države članice ili članak 4. stavak 2. druga alineja – Zaštita sudskog postupka i pravnog savjetovanja). Među ostalim, zbog te je povjerljivosti odlučeno da se ne pokrene vanjska studija o provedbi sadašnje Odluke o međuvladinim sporazumima.

Procjena učinka

Sve predložene mjere podržane su procjenom učinka. Odbor za nadzor regulative 4. prosinca 2015. dao je pozitivno mišljenje.

U procjeni učinka razmatralo se pet političkih opcija:

Opcija 1.: polazno stanje: Odluka o međuvladinim sporazumima ne mijenja se, ali se poboljšava politika o postupku zbog povrede;

Opcija 2.: u međuvladine sporazume uvrstiti modele klauzula kojima se ne krši zakonodavstvo/smjernice EU-a;

Opcija 3.: Komisija vrši obveznu *ex-ante* procjenu međuvladinih sporazuma;

Opcija 4.: obvezno sudjelovanje Komisije kao promatrača u pregovorima o međuvladinim sporazumima;

Opcija 5.: Komisija pregovara o sporazumima EU-a u području energetike.

U procjeni učinka zaključeno je da je opcija 3. najekonomičnija, najučinkovitija i najproporcionalnija.

Primjerenost i pojednostavnjivanje propisa

Zbog ovog će prijedlog doći do ograničenog povećanja administrativnog opterećenja.

Temeljna prava

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj prijedlog nema utjecaj na proračun EU-a.

⁴ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-review-intergovernmental-agreements-decision>

⁵ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

5. OSTALI ELEMENTI

Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Odluka o međuvladinim sporazumima u članku 8. sadržava klauzulu o preispitivanju. Tim se člankom od Komisije zahtijeva da pripremi izvješće do 1. siječnja 2016., a nakon toga svake tri godine.

Uz izvješće o evaluaciji u prilogu procjeni učinka revizije Odluke o međuvladinim sporazumima, ovom je prijedlogu revizije Odluke o međuvladinim sporazumima priloženo i prvo izvješće Europskog parlamenta i Vijeća.

U skladu sa zahtjevom iz članka 8. Odluke o međuvladinim sporazumima, sljedeće izvješće Komisija planira izraditi do 1. siječnja 2020.

Najzad, kao čuvarica Ugovorâ, Komisija će prema potrebi postupiti u skladu s postupkom iz članka 258. Ugovora u slučaju da neka država članica ne ispuní obveze u pogledu provedbe i primjene zakonodavstva Unije.

Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)

Nije primjenjivo.

Detaljno objašnjenje posebnih odredbi prijedloga

Revidirana Odluka sadržava sljedeće elemente:

1. obveze obavješćivanja s obzirom na međuvladine sporazume:

- obveza države članice da izvijesti Komisiju o svojoj namjeri ulaska u pregovore s trećom zemljom koji se odnose na sklapanje novih međuvladinih sporazuma ili izmjene postojećih,
- Komisiju bi trebalo izvješćivati nakon takve objave o pregovorima,
- službe Komisije mogu državi članici dati savjet o tome kako izbjeći neusklađenost međuvladina sporazuma sa zakonodavstvom Unije ili stajalištima Unije o politici donesenima u zaključcima Vijeća ili Europskog vijeća kad država članica Komisiju izvijesti o pregovorima,
- obveza države članice da Komisiji dostavi nacrt ili izmjenu međuvladina sporazuma uz sve popratne dokumente čim stranke u pregovorima postignu dogovor o svim glavnim elementima, za potrebe Komisijine *ex-ante* procjene,
- obveza države članice da Komisiji nakon ratifikacije dostavi međuvladin sporazum ili izmjene međuvladina sporazuma uz sve popratne dokumente,
- obveza države članice da Komisiji dostavi sve postojeće međuvladine sporazume ili izmjene međuvladinih sporazuma uz sve popratne dokumente,
- sporazumi među poduzećima nisu obuhvaćeni obvezama izvješćivanja, ali se mogu dobrovoljno podnijeti,
- obveza Komisije da s drugim državama članicama dijeli informacije i dokumente koje je primila u skladu s odredbama o povjerljivosti;

2. procjenu koju vrši Komisija:

- obveza Komisije da obavi *ex-ante* procjenu nacrta međuvladinih sporazuma ili izmjena međuvladinih sporazuma te da u roku od šest tjedana državu članicu

obavijesti o mogućim dvojabama koje se odnose na usklađenost sa zakonodavstvom Unije, osobito sa zakonodavstvom o unutarnjem energetsom tržištu i zakonodavstvom Unije o tržišnom natjecanju,

- obveza Komisije da izvijesti državu članicu o svojem mišljenju o usklađenosti međuvladina sporazuma ili njegove izmjene sa zakonodavstvom Unije u roku od 12 tjedana od datuma obavijesti,
- država članica ne sklapa predloženi međuvladin sporazum ili zaključuje izmjenu dok Komisija ne izvijesti državu članicu o dvojabama i svojem mišljenju. Prilikom sklapanja predloženog međuvladina sporazuma ili zaključivanja izmjene država članica posebno vodi računa o mišljenju Komisije,
- obveza Komisije da obavi *ex-post* procjenu postojećih međuvladinih sporazuma ili njihovih izmjena te da u roku od devet mjeseci od priopćavanja izvijesti države članice u slučaju sumnje u usklađenost tih sporazuma sa zakonodavstvom Unije;

3. obveze obavješćivanja i procjenu Komisije s obzirom na neobvezujuće instrumente:

- obveza države članice da Komisiji podnese postojeće i buduće neobvezujuće instrumente uz sve popratne dokumente,
- Komisija može provesti *ex-post* procjenu podnesenih neobvezujućih instrumenata te obavijestiti državu članicu ako smatra da bi mjere kojima se primjenjuje neobvezujući instrument mogle biti u neskladu sa zakonodavstvom Unije,
- obveza Komisije da s drugim državama članicama dijeli dokumente koje je primila u skladu s odredbama o povjerljivosti.

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi mehanizma razmjene informacija s obzirom na međuvladine sporazume i neobvezujuće instrumente između država članica i trećih zemalja u području energetike te stavljanju izvan snage Odluke br. 994/2012/EU

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁶,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

postupajući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,⁷

budući da:

- (1) Za pravilno funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta potrebno je da se energentima uvezenima u Uniju u potpunosti upravlja prema pravilima o uspostavi unutarnjeg energetskog tržišta. Unutarnje energetsko tržište koje ne funkcionira pravilno stavlja Uniju u nezaštićen i nepovoljan položaj s obzirom na sigurnost opskrbe energijom i narušava njezine potencijalne koristi za europske potrošače i industriju.
- (2) Cilj Strategije energetske unije, kako ju je donijela Komisija 25. veljače 2015.⁸, pružiti je potrošačima sigurnu, održivu, konkurentnu i povoljnu energiju. Točnije, u Strategiji energetske unije naglašava se da je potpuna usklađenost sporazuma o kupnji energije od trećih zemalja sa zakonodavstvom Unije važan element za osiguravanje energetske sigurnosti, što se temelji na analizi od svibnja 2014. koja je provedena u okviru Europske strategije energetske sigurnosti.⁹ Isto tako, Europsko vijeće je u zaključcima od 19. ožujka 2015. pozvalo na potpunu usklađenost sa zakonodavstvom Unije svih sporazuma o kupnji plina od vanjskih dobavljača, posebno povećanjem transparentnosti takvih sporazuma i usklađenosti s odredbama Unije o energetske sigurnosti.

⁶SL C , ., str. .

⁷SL C , ., str. .

⁸COM(2015) 80

⁹COM(2014) 330

- (3) Odluka br. 994/2012/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ bila je korisna za dobivanje informacija o postojećim međuvladinim sporazumima te za utvrđivanje problema koje su oni predstavljali u pogledu svoje usklađenosti sa zakonodavstvom Unije.
- (4) Međutim, Odluka br. 994/2012/EU pokazala se neučinkovitom s obzirom na osiguravanje usklađenosti međuvladinih sporazuma sa zakonodavstvom Unije. Ta se Odluka uglavnom oslanjala na procjenu međuvladinih sporazuma koju je Komisija vršila nakon što su ih države članice sklopile s trećom zemljom. Iskustvo stečeno u provedbi Odluke 994/2012/EU pokazalo je da se takvom *ex-post* procjenom ne iskorištava u potpunosti potencijal za osiguravanje usklađenosti međuvladina sporazuma sa zakonodavstvom Unije. Konkretno, međuvladini sporazumi često ne sadržavaju odgovarajuće klauzule o raskidu ili prilagodbi kojima bi se državama članicama omogućilo da međuvladin sporazum u razumnom roku usklade sa zakonodavstvom Unije. Nadalje, stajališta potpisnika već su utvrđena, a to stvara politički pritisak protiv izmjene bilo kojeg aspekta sporazuma.
- (5) Kako bi se izbjegla svaka neusklađenost sa zakonodavstvom Unije i povećala transparentnost, države članice trebale bi što prije izvijestiti Komisiju o svojoj namjeri ulaska u pregovore s obzirom na nove međuvladine sporazume ili izmjene postojećih međuvladinih sporazuma. Komisiju bi trebalo redovito izvješćivati o napretku pregovora. Države članice trebale bi imati mogućnost pozvati Komisiju da sudjeluje u pregovorima kao promatrač.
- (6) Komisija bi za vrijeme pregovora trebala imati mogućnost da savjetuje o načinu izbjegavanja neusklađenosti sa zakonodavstvom Unije. Konkretno, Komisija bi zajedno s državama članicama mogla razviti modele fakultativnih klauzula ili smjernice. Komisija bi trebala imati mogućnost da skrene pažnju na ciljeve energetske politike Unije i načelo solidarnosti među državama članicama te stajališta Unije o politici donesena u zaključcima Vijeća ili Europskog vijeća.
- (7) Kako bi se osigurala usklađenost sa zakonodavstvom Unije, države članice trebale bi Komisiji dostaviti nacrt međuvladina sporazuma prije no što on za stranke postane pravno obvezujući (*ex-ante*). U duhu suradnje Komisija bi trebala poduprijeti državu članicu u utvrđivanju problema s usklađivanjem nacrta međuvladina sporazuma ili izmjene. Predmetna država članica u tom bi slučaju bila bolje pripremljena na sklapanje sporazuma usklađenog sa zakonodavstvom Unije. Komisija bi trebala imati dovoljno vremena za takvu procjenu kako bi se postigla što veća pravna sigurnost i izbjegle nepotrebne odgode. Kako bi u potpunosti iskoristile potporu Komisije, države članice trebale bi se suzdržati od sklapanja međuvladinih sporazuma dok ih Komisija ne obavijesti o svojoj procjeni. Države članice trebale bi poduzeti sve potrebne korake da pronađu odgovarajuće rješenje za uklanjanje utvrđene neusklađenosti.
- (8) U kontekstu Strategije energetske unije transparentnost s obzirom na prethodne i buduće međuvladine sporazume i dalje je od iznimne važnosti. Stoga bi države članice Komisiji i dalje trebale priopćavati postojeće i buduće međuvladine sporazume, bilo da su stupili na snagu ili se privremeno primjenjuju u smislu članka 25. Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora, kao i nove međuvladine sporazume.
- (9) Kad je riječ o međuvladinim sporazumima koji su stupili na snagu ili se privremeno primjenjuju prije stupanja na snagu ove Odluke, Komisija bi trebala procijeniti njihovu usklađenost sa zakonodavstvom Unije te o tome izvijestiti države članice. U slučaju

¹⁰

¹⁰SL L 299, 27.10.2012., str. 13.

neusklađenosti, države članice trebale bi poduzeti sve potrebne korake da pronađu odgovarajuće rješenje za uklanjanje utvrđene neusklađenosti.

- (10) Ova bi se Odluka trebala primjenjivati samo na međuvladine sporazume koji imaju utjecaj na unutarnje energetske tržište ili sigurnost opskrbe energijom u Uniji. U slučaju dvojbe, države članice trebale bi se savjetovati s Komisijom. U načelu, sporazumi koji više nisu na snazi ili se više ne primjenjuju nemaju utjecaj na unutarnje energetske tržište ni na sigurnost opskrbe energijom u Uniji i stoga ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Odlukom.
- (11) Države članice uspostavljaju odnose s trećim zemljama ne samo sklapanjem međuvladinih sporazuma, nego i u obliku neobvezujućih instrumenata. Čak i kad su neobvezujući takvi instrumenti mogu poslužiti za uspostavu detaljnog okvira za energetske infrastrukture i opskrbu energijom. U tom smislu neobvezujući instrumenti mogu imati slične učinke na unutarnje energetske tržište kao i međuvladini sporazumi jer bi njihova provedba mogla dovesti do kršenja zakonodavstva Unije. Kako bi se osigurala veća transparentnost u pogledu svih mjera koje države članice primjenjuju, a koje mogu imati utjecaj na unutarnje energetske tržište i opskrbu energijom, države članice trebale bi stoga Komisiji naknadno dostaviti i predmetne obvezujuće instrumente. Također, Komisija bi trebala procijeniti dostavljene neobvezujuće instrumente i prema potrebi izvijestiti državu članicu.
- (12) Međuvladini sporazumi ili neobvezujući instrumenti koji se na temelju ostalih akata Unije moraju u cijelosti priopćiti Komisiji ili se odnose na pitanja koja su npr. u području primjene Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Odlukom.
- (13) Ova Odluka ne bi trebala stvarati obveze s obzirom na sporazume između gospodarskih subjekata. Međutim, to ne bi trebalo spriječiti države članice da dobrovoljno obavijeste Komisiju o takvim sporazumima na koje se izričito upućuje u međuvladinim sporazumima ili neobvezujućim instrumentima.
- (14) Primljene informacije Komisija bi trebala učiniti dostupnima svim ostalim državama članicama, i to u sigurnom elektroničkom obliku. Komisija bi trebala poštovati zahtjeve država članica da s informacijama koje su joj dostavljene postupi kao s povjerljivima. Međutim, zahtjevima za povjerljivost Komisiji se ne bi trebao ograničavati pristup povjerljivim informacijama jer ona mora imati potpune informacije za svoje procjene. Komisija bi trebala biti odgovorna za jamčenje primjene klauzule o povjerljivosti. Zahtjevima za povjerljivost ne bi se smjelo dovoditi u pitanje pravo pristupa dokumentima, kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹.
- (15) Ako država članica međuvladin sporazum smatra povjerljivim, trebala bi Komisiji dostaviti njegov sažetak za potrebe prosljeđivanja tog sažetka ostalim državama članicama.
- (16) Stalnom razmjenom informacija o međuvladinim sporazumima na razini Unije trebalo bi se omogućiti razvijanje najboljih praksa. Na temelju tih najboljih praksi Komisija bi, prema potrebi u suradnji s Europskom službom za vanjsko djelovanje u vezi s vanjskim politikama Unije, trebala izraditi modele fakultativnih klauzula koji će se primjenjivati u međuvladinim sporazumima između država članica i trećih zemalja. Primjena takvih modela klauzula za cilj bi trebala imati izbjegavanje nesklada

¹¹ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 299, 27.10.2012., str. 13.)

međuvladinih sporazuma sa zakonodavstvom Unije, posebno sa zakonodavstvom o pravilima unutarnjeg energetskeg tržišta i tržišnom natjecanju, te nesklada s međunarodnim sporazumima koje je Unija sklopila. Njihova primjena trebala bi biti fakultativna, a njihov bi se sadržaj trebao moći prilagoditi svakoj posebnoj okolnosti.

- (17) Boljim uzajamnim poznavanjem postojećih i novih međuvladinih sporazuma i neobvezujućih instrumenata trebala bi se omogućiti bolja koordinacija energetskeg pitanja između država članica te između država članica i Komisije. Takvom boljom koordinacijom trebalo bi se državama članicama omogućiti da u potpunosti iskoriste političku i gospodarsku težinu Unije, a Komisiji omogućiti da predloži rješenja problema utvrđenih u području međuvladinih sporazuma.
- (18) Komisija bi trebala olakšati i poticati koordinaciju između država članica s ciljem jačanja sveukupne strateške uloge Unije s pomoću snažnog i učinkovitoga koordiniranog pristupa zemljama proizvođačima, tranzitnim zemljama i zemljama potrošačima.
- (19) Budući da cilj ove Odluke, tj. razmjenu informacija između država članica i Komisije u vezi s međuvladinim sporazumima i neobvezujućim instrumentima u području energetike, države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti, nego ga se, s obzirom na učinke ove Odluke primjenjive u svim državama članicama, može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (20) Odredbe ove Odluke ne bi trebale dovesti u pitanje primjenu pravila Unije o povredi propisa, državnoj pomoći i tržišnom natjecanju. Posebno, Komisija ima pravo pokrenuti postupak zbog povrede u skladu s člankom 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ako smatra da država članica nije ispunila svoje obveze na temelju UFEU-a.
- (21) Komisija bi 2020. trebala procijeniti dostatnost i učinkovitost ove Odluke za osiguranje usklađenosti međuvladinih sporazuma sa zakonodavstvom Unije te procijeniti postoji li visok stupanj koordinacije između država članica s obzirom na međuvladine sporazume u području energetike.
- (22) Odluku br. 994/2012/EU trebalo bi staviti izvan snage.

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

- 1. Ovom se Odlukom uspostavlja mehanizam razmjene informacija između država članica i Komisije u vezi s međuvladinim sporazumima i neobvezujućim instrumentima u području energetike, kako su definirani u članku 2., s ciljem optimizacije funkcioniranja unutarnjeg energetskeg tržišta.
- 2. Ova se Odluka ne primjenjuje na međuvladine sporazume i neobvezujuće instrumente koji već u potpunosti podliježu drugim posebnim postupcima obavješćivanja na temelju zakonodavstva Unije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „međuvladin sporazum” znači svaki pravno obvezujući sporazum između jedne države članice ili više njih i jedne treće zemlje ili više njih koji utječe na rad ili funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta ili na sigurnost opskrbe energijom u Uniji; međutim, ako takav pravno obvezujući sporazum obuhvaća i ostala pitanja, „međuvladinim sporazumom” smatraju se samo one odredbe koje se odnose na energetiku, uključujući opće odredbe primjenjive na te odredbe koje se odnose na energetiku;
2. „postojeći međuvladin sporazum” znači međuvladin sporazum koji je stupio na snagu ili se privremeno primjenjuje prije stupanja na snagu ove Odluke;
3. „neobvezujući instrument” znači pravno neobvezujući dogovor između jedne države članice ili više njih i jedne treće zemlje ili više njih, kao što su memorandum o razumijevanju, zajednička deklaracija, zajednička deklaracija ministara, zajednička akcija ili zajednički kodeks o postupanju, koji sadržava tumačenje zakonodavstva Unije i u kojem se utvrđuju uvjeti za opskrbu energijom (kao što su količine i cijene) ili razvoj energetske infrastrukture;
4. „postojeći neobvezujući instrument” znači neobvezujući instrument potpisan ili drukčije dogovoren prije stupanja na snagu ove Odluke.

Članak 3.

Obveze obavješćivanja s obzirom na međuvladine sporazume

1. Kad država članica namjerava ući u pregovore s trećom zemljom radi izmjene postojećeg međuvladina sporazuma ili sklapanja novog međuvladina sporazuma, država članica prije predviđenog početka pregovora u pisanom obliku obavješćuje Komisiju o svojoj namjeri, što je prije moguće.

Ako država članica dostavi Komisiji takvu obavijest o pregovorima, predmetna država članica trebala bi Komisiju redovito izvješćivati o napretku pregovora.

2. Čim stranke postignu dogovor o svim glavnim elementima nacrtu međuvladina sporazuma ili izmjeni postojećeg međuvladina sporazuma, ali prije završetka službenih pregovora, predmetna država članica taj nacrt sporazuma ili izmjene, uključujući sve njihove priloge, dostavlja Komisiji na *ex-ante* procjenu u skladu s člankom 5.

Ako nacrt međuvladina sporazum ili izmjene postojećeg međuvladina sporazuma izričito upućuje na druge tekstove, predmetna država članica dostavlja i te druge tekstove, ako oni sadržavaju elemente koji mogu utjecati na funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta ili na sigurnost opskrbe energijom u Uniji.

3. Nakon ratifikacije međuvladina sporazuma ili izmjene međuvladina sporazuma, predmetna država članica Komisiji dostavlja međuvladin sporazum ili izmjenu, uključujući njegove priloge.

Ako nacrt međuvladina sporazum ili izmjena postojećeg međuvladina sporazuma izričito upućuje na druge tekstove, predmetna država članica dostavlja i te druge tekstove, ako oni sadržavaju elemente koji mogu utjecati na funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta ili na sigurnost opskrbe energijom u Uniji.

4. Obveza obavješćivanja Komisije u skladu sa stavcima 2. i 3. ne primjenjuje se u odnosu na sporazume između poduzeća.
5. Sve obavijesti u skladu sa stavcima od 1. do 3. ovog članka, člankom 6. stavcima 1. i 2. te člankom 7. stavcima 1. i 2. dostavljaju se preko internetske aplikacije Komisije. Razdoblja iz članka 5. stavaka 1. i 2. te članka 6. stavka 3. počinju teći onog dana kad u aplikaciji bude registrirana potpuna dokumentacija uz obavijest.

Članak 4.

Pomoć Komisije

1. Ako država članica obavijesti Komisiju o pregovorima u skladu s člankom 3. stavkom 1., službe Komisije mogu joj dati savjet o načinu izbjegavanja neusklađenosti međuvladina sporazuma ili izmjene postojećega međuvladina sporazuma o kojem se pregovara sa zakonodavstvom Unije. Država članica u tim pregovorima može tražiti i pomoć Komisije.
2. Na zahtjev predmetne države članice ili na zahtjev Komisije i uz pisano odobrenje predmetne države članice, Komisija može sudjelovati u pregovorima kao promatrač.
3. Ako Komisija sudjeluje u pregovorima kao promatrač, može predmetnoj državi članici dati savjet o načinu izbjegavanja neusklađenosti međuvladina sporazuma ili izmjene o kojima se pregovara sa zakonodavstvom Unije.

Članak 5.

Procjena Komisije

1. U skladu s člankom 3. stavkom 2., u roku od šest tjedna od dana primitka potpunog nacrtu međuvladina sporazuma ili izmjene međuvladina sporazuma, uključujući njegove priloge, Komisija izvješćuje predmetnu državu članicu o svim mogućim dvojabama koje se odnose na usklađenost nacrtu međuvladina sporazuma ili izmjene međuvladina sporazuma sa zakonodavstvom Unije, osobito sa zakonodavstvom o unutarnjem energetsom tržištu i zakonodavstvom Unije o tržišnom natjecanju. Ako u tom roku odgovor Komisije izostane, smatra se da Komisija nema nikakve dvojbe.
2. Ako Komisija u skladu sa stavkom 1. predmetnu državu članicu izvijesti da ima dvojbe, ona u roku od 12 tjedana od primitka obavijesti iz stavka 1. izvješćuje državu članicu o svojem mišljenju o usklađenosti predmetnog nacrtu međuvladina sporazuma ili izmjene međuvladina sporazuma sa Unije, osobito sa zakonodavstvom o unutarnjem energetsom tržištu i zakonodavstvom Unije o tržišnom natjecanju. Ako u tom razdoblju mišljenje Komisije izostane, smatra se da Komisija nema nikakvih primjedbi.
3. Uz odobrenje predmetne države članice, razdoblja iz stavaka 1. i 2. mogu se produljiti. Razdoblja iz stavaka 1. i 2. mogu se skratiti u dogovoru s Komisijom, ako to zahtijevaju okolnosti.
4. Država članica ne potpisuje, ratificira niti prihvaća nacrt međuvladina sporazuma ili izmjene postojećeg međuvladina sporazuma dok je Komisija ne izvijesti ima li dvojbi, u skladu sa stavkom 1., ili gdje je primjenjivo, dok ne iznese mišljenje u skladu sa stavkom 2. ili, u nedostatku odgovora ili mišljenja Komisije, dok ne prođu razdoblja iz stavka 1. ili, gdje je primjenjivo, stavka 2.

Prilikom potpisivanja, ratifikacije ili prihvaćanja međuvladina sporazuma ili njegove izmjene predmetna država članica posebno vodi računa o mišljenju Komisije iz stavka 2.

Članak 6.

Obveze obavješćivanja i procjena Komisije u pogledu postojećih međuvladinih sporazuma

1. Najkasnije [tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Odluke] države članice dostavljaju Komisiji sve postojeće međuvladine sporazume, uključujući njihove priloge i izmjene.

Ako postojeći međuvladin sporazum izričito upućuje na druge tekstove, predmetna država članica dostavlja i te druge tekstove, ako oni sadržavaju elemente koji mogu utjecati na funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta ili na sigurnost opskrbe energijom u Uniji.

Obveza obavješćivanja Komisije u skladu s ovim stavkom ne primjenjuje se u odnosu na sporazume između poduzeća.

2. Postojeći međuvladini sporazumi o kojima je Komisija već obaviještena u skladu s člankom 3. stavcima 1. ili 5. Odluke br. 994/2012/EU ili člankom 13. stavkom 6. točkom (a) Uredbe (EU) br. 994/2010 na dan stupanja na snagu ove Odluke smatraju se već dostavljenima za potrebe stavka 1. ovog članka, uz uvjet da ta obavijest ispunjava zahtjeve iz tog stavka.
3. Komisija provodi procjenu međuvladinih sporazuma priopćenih u skladu sa stavcima 1. ili 2. Ako nakon svoje prve ocjene Komisija ima dvojbe o usklađenosti tih sporazuma sa zakonodavstvom Unije, osobito sa zakonodavstvom o unutarnjem energetskom tržištu i zakonodavstvom Unije o tržišnom natjecanju, Komisija o tome obavješćuje predmetne države članice u roku od devet mjeseci od priopćavanja tih sporazuma.

Članak 7.

Obveze obavješćivanja i procjena Komisije u pogledu neobvezujućih instrumenata

1. Nakon donošenja neobvezujućeg instrumenta ili izmjene neobvezujućeg instrumenta, predmetna država članica Komisiji dostavlja neobvezujući instrument ili izmjenu, uključujući njegove priloge.

Ako neobvezujući instrument ili izmjena neobvezujućeg instrumenta izričito upućuje na druge tekstove, predmetna država članica dostavlja i te druge tekstove, ako oni sadržavaju elemente koji mogu utjecati na funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta ili na sigurnost opskrbe energijom u Uniji.

2. Najkasnije [tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Odluke] države članice dostavljaju Komisiji sve postojeće neobvezujuće instrumente, uključujući njihove priloge i izmjene.

Ako postojeći međuvladin sporazum izričito upućuje na druge tekstove, predmetna država članica dostavlja i te druge tekstove, ako oni sadržavaju elemente koji mogu

utjecati na funkcioniranje unutarnjeg energetskeg tržišta ili na sigurnost opskrbe energijom u Uniji.

3. Obveza obavješćivanja Komisije u skladu s člancima 1. i 2. ne primjenjuje se u odnosu na sporazume između poduzeća.
4. 4. Ako nakon prve procjene Komisija smatra da bi mjere kojima se provodi neobvezujući instrument i koje su joj priopćene na temelju stavaka 1. i 2. mogle biti u neskladu sa zakonodavstvom Unije, osobito sa zakonodavstvom o unutarnjem energetskeg tržištu i zakonodavstvom Unije o tržišnom natjecanju, Komisija može o tome obavijestiti predmetnu državu članicu.

Članak 8.

Transparentnost i povjerljivost

1. Prilikom dostavljanja informacija Komisiji u skladu s člankom 3. stavcima od 1. do 3., člankom 6. stavkom 1. i člankom 7. stavcima 1. i 2. država članica može navesti treba li se neka informacija, bilo da se radi o poslovnim ili drugim informacijama čije bi odavanje moglo naštetiti aktivnostima uključenih stranaka, smatrati povjerljivom i mogu li se dobivene informacije proslijediti ostalim državama članicama.

Država članica daje takvo upozorenje u pogledu postojećih sporazuma iz članka 6. stavka 2. najkasnije [tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Odluke].

2. Ako država članica informacije nije ocijenila povjerljivima u skladu sa stavkom 1., Komisija te informacije u sigurnom elektroničkom obliku stavlja na raspolaganje svim ostalim državama članicama.
3. Ako država članica postojeći međuvladin sporazum, izmjenu postojećeg međuvladina sporazuma, novi međuvladin sporazum, postojeći neobvezujući instrument, izmjenu postojećeg neobvezujućeg instrumenta ili novi neobvezujući instrument ocijeni povjerljivim u skladu sa stavkom 1., država članica stavlja na raspolaganje sažetak dostavljenih informacija.

Taj sažetak sadržava najmanje sljedeće informacije o predmetnom međuvladinu sporazumu, neobvezujućem instrumentu ili izmjeni:

- (a) predmet;
- (b) cilj i područje primjene;
- (c) trajanje;
- (d) stranke;
- (e) informacije o glavnim elementima.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na informacije dostavljene u skladu s člankom 3. stavcima 1. i 2.

4. Komisija osigurava da su sažeci iz stavka 3. dostupni svim ostalim državama članicama u elektroničkom obliku.
5. Zahtjevima za povjerljivost na temelju ovog članka Komisiji se ne ograničava pristup povjerljivim informacijama. Komisija osigurava da je pristup povjerljivim informacijama strogo ograničen na službe Komisije za koje je dostupnost tih informacija nedvojbeno nužna.

Članak 9.

Koordinacija među državama članicama

Komisija olakšava i potiče koordinaciju među državama članicama u cilju:

- (a) preispitivanja promjena s obzirom na međuvladine sporazume i neobvezujuće instrumente te težnje ka dosljednosti i koherentnosti u vanjskim odnosima Unije u području energetike sa zemljama proizvođačima, tranzitnim zemljama i zemljama potrošačima;
- (b) utvrđivanja zajedničkih problema u pogledu međuvladinih sporazuma i neobvezujućih instrumenata te razmatranja odgovarajućeg djelovanja za pristupanje tim problemima i prema potrebi predlaganja rješenja;
- (c) razvijanja, na temelju najbolje prakse i savjetovanja s državama članicama, modela fakultativnih klauzula, kojima bi se, ako se primijene, uvelike poboljšale usklađenost budućih međuvladinih sporazuma i neobvezujućih instrumenata sa zakonodavstvom Unije;
- (d) pružanja podrške, prema potrebi, razvoju multilateralnih međuvladinih sporazuma ili neobvezujućih instrumenata koji uključuju nekoliko država članica ili Uniju u cjelini.

Članak 10.

Izvješćivanje i revizija

1. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija podnosi izvješće o primjeni ove Odluke najkasnije do 1. siječnja 2020.
2. Izvješćem se osobito procjenjuje u kojoj se mjeri ovom Odlukom promiče usklađenost međuvladinih sporazuma i neobvezujućih instrumenata sa zakonodavstvom Unije te visok stupanj koordinacije među državama članicama u vezi s međuvladinim sporazumima i neobvezujućim instrumentima. Ocjenjuje se i utjecaj ove Odluke na pregovore država članica s trećim zemljama te primjerenost područja primjene ove Odluke i postupaka koji se njome utvrđuju.

Članak 11.

Stavljanje izvan snage

Odluka br. 994/2012/EU stavlja se izvan snage.

Članak 12.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 13.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik